

Industrimøte uten merkelapper

Hvis noen tror at industri er ensbetydende med samlebånd, arbeidskonflikter, forurensning og magesår, så ville de forandret mening under årets industrikonferanse i Caux. (28. august til 4. september.)

I fem dager deltok arbeidsgivere og arbeidstakere i en serie møter og seminarer om emnet «Industri-samfunnet og mennesket».

Fra fabrikkgulv og direksjonskontorer ble det bidradd med praktiske erfaringer om motivasjon, bedriftsdemokrati, opprettelse av nye arbeidsplasser og hjelp til u-landene.

Folk glemte merkelappene og snakket om det som lå dem på hjertet, enten de kom fra noen av verdens store industrier — Volvo, Philips, ITT, Hitachi — fra små bedrifter eller mellomstore, fra ILO (den internasjonale arbeidsorganisasjonen) eller fagbevegelsen.

Konferansen var preget av sterk deltakelse fra japansk industri, 50 ialt. For dem var forholdet til resten av verden det viktigste anliggende. Japanerne føler ofte at de blir straffet for sin dyktighet, og at andre land ikke forstår dem. Som en av dem sa: «Innen vårt eget samfunn har vi god kommunikasjon. Men vi vet ikke hvordan vi skal omgås med andre folkeslag. Når vi møter en afrikaner, vet vi ikke hva vi skal si. I Caux er det en atmosfære som hjelper oss til å forstå hverandre.»

For tredje år på rad innbød japanerne til et internasjonalt industrimøte i Tokio på grunnlag av MRAs idéer. Det finner sted 23.—26. mai 1980.

Jeg trenger dere

Albert Tejoédgrè, som er vise-generaldirektør for ILO og en av Afrikas kjente intellektuelle, innledet et seminar om en ny økonomisk verdensorden. «Jeg er kommet hit fordi jeg trenger dere,» sa han. «Den nåværende verdensorden er basert på makt og herredømme, på en ikke-dialog som medfører at flertallet at verdens befolkning må bære virkningene av beslutninger som de ikke har noen innflytelse over. Som sønn av en bonde i den tredje verden vet jeg hva det betyr å være avhengig av dagens pris på peanøtter eller palmeolje, en pris du ikke kan være med på å bestemme.

På den annen side har vi i Afrika en solidaritet oss imellom som den industrialiserte verden har mistet. Klinikkerne i den rike verden er fulle av pasienter som har psykiske problemer på grunn av ensomhet.

Vi vil snu opp ned på verden slik at alle mennesker kan føle seg omgitt av solidaritetens varme. Dette er bare mulig hvis menneskene blir annerledes.

Som industrifolk arbeider dere med fordeling av

Nr. 10 – 1979

ny verden

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

ansvar og rikdom i deres egne land. Kan vi la denne fordelingsprosessen omfatte hele menneskeheten: en slags solidaritetens kontrakt?

Ett av seminarene tok opp forutsetningene for å
Forts. side 2

Finsk i Caux

De «nordligste» deltakerne i politikerkonferansen i Caux i slutten av august var riksdagsmann Lauri Impiö og frue fra Övertorneå i Finland.

Impiö er en overbevist kristen. På spørsmål om hva hans gudstro betyr i politikken svarer han at det ikke er noen enkel sak. «Man må gå på kompromis»
Forts. side 5

Fra v.: Mikko Asunta, riksdagsmann, Lauri Impiö, riksdagsmann, og Leena Impiö, forfatterinne og lærer.

Alle snakker om frigjøring...

Clair Weiss Evans døde av kreft i 1976. Men før hun døde, skrev hun en bok som nylig er kommet ut på engelsk, *FREEWOMAN* (Le Défi féminin). Den behandler kvinnens situasjon i vår tid.

Forfatterinnen var engelsk gift, men fransk født. Over 20 av hennes familie omkom i tyske konsentrasjonsleire. Men Clair var en av dem som straks

etter krigen tok fatt på å bygge et nytt forhold mellom Frankrike og Tyskland. Som heltidsarbeider i Moralsk Opprustning kom hun til Tyskland i 1948, og talte bevegende på møter i München, Stuttgart, Frankfurt, Essen og Düsseldorf om hva hennes familie hadde lidt og om behovet for forsoning heller enn hevn.

Da det nyvalgte Europa-Parlamentet møttes for første gang i Strasbourg i juli i år, ble åpningstalen holdt av et annet medlem av Weiss-familien, Clairs tante Louise Weiss, den franske forfatterinnen som er parlamentets eldste medlem. Hun er 86 år. I 90 minutter talte hun stående til parlamentet.

Forts. fra side 1

skape de millioner av nye arbeidsplasser som verden trenger. Her er noen av de erfaringer, synspunkter og beslutninger som kom frem:

Willy Haller, Vest-Tyskland, en pioner for glidende arbeidstid i industrien og sjef for Interflex Data-systems:

Det er ikke godt nok at de vestlige land forsøker å bli kvitt arbeidsløshet ved å sende fremmedarbeiderne hjem. Det betyr i realiteten å eksportere arbeidsløshet. Vest-Tysklands gode handelsbalanse skyldes hovedsakelig at vi eksporterer ferdigvarer og importerer mest råvarer. Dette forhindrer arbeidsløshet hos oss på andre lands bekostning.

Jeg er overbevist om at vi må lære å dele også arbeid. Når jeg kommer hjem vil jeg gi enkelte av mine ansvarsområder til mine kolleger. Jeg har besluttet meg til å arbeide fire dager i uken i stedet for fem, hvilket betyr 20 prosent mindre lønn.

Jeg stoler på at Gud vil vise meg hvordan jeg best skal bruke den tiden jeg får til overs. Her i Caux har jeg begynt å ha en «stille stund» om morgenen. Det er overraskende hva som kommer ut av den, både av åndelig vekst og av praktiske tanker for min familie og mitt arbeid.

Yoshitern Sumitomo, direktør, Sumitomo Electrical Industries, Osaka, Japan:

I 1974 måtte vi redusere vår produksjon med 35%. Vi har seks fabrikker mellom Tokio og Osaka, spredt over en strekning på 600 km. Noen av fabrikkene hadde mer arbeid enn andre. Vi besluttet oss til å fordele arbeidet slik at alle fikk like meget. Det betydde for mange at de måtte gjøre et annet arbeid i tre eller seks måneder. Mange av arbeiderne måtte også flytte til en annen fabrikk og bo på sovesaler. På denne måten holdt vi alle fabrikkene i gang, med samme arbeidstid.

Vanligvis får de ansatte en årlig lønnsøkning på 10—15%. Da arbeiderne nå tjente mindre uten overtidarbeid, ga de ansatte avkall på denne lønnsøkningen. Firmaets ledelse fikk en tilsvarende inntektsreduksjon. Rent finansielt var disse summene

ikke avgjørende, men det at alle ofret, skapte solidaritet. Denne situasjonen varte i ca. 1 1/2 år.

Otto Cadegg, fagforeningssekretær, Sveits:

Arbeidsløsheten er et angrep på menneskeverdet. Truselen stiller også arbeiderne overfor en utfordring. Jeg tenker da på lengere utdannelse, tidligere pensjonering, kortere arbeidstid, omskolering, deling av arbeidsplasser mellom flere arbeidere og ikke minst livslang læring. Arbeiderne her i landet har ikke vært forberedt på dette, vi er ikke mobile, kan ikke tenke oss å ta arbeid på et annet sted eller i et annet land.

Min egen erfaring sier meg at forandring er det grunnlag vi må bygge på. Nasjonal og internasjonal forandring — alt bygget på personlig forandring. Vi må oppnå at den enkelte er beredt til å engasjere seg for et stort mål. Forandring må også bli grunnlaget for et stadig videre samarbeid mellom forpliktete mennesker fra alle klasser, for nedrivning av skillevegger og oppbygging av tillit.

Keith Sandring, fagforeningssekretær, England:

Innføring av den nye teknologien, mikro-elektronikken, vil innebære revolusjonære forandringer i det sosiale og industrielle klima. Arbeidere og arbeidsgivere i de nasjoner som har den, vil måtte finne en ny enhet for å sikre at den nye teknologien tjener menneskeheten istedenfor omvendt. Arbeidsgiverne vil måtte dele sitt ansvar for å ta beslutninger med arbeiderne, og arbeiderne — gjennom sine fagforeninger — vil måtte ta ansvaret for beslutninger om innføring av ny teknologi som de kommer frem til sammen med arbeidsgiverne.

Jeg tror ikke at en slik enhet kan bli til på noe billigere grunnlag enn MRAs fire absolutter — ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet. Fagforeninger kan være organer for den kollektive selvskhet, eller også pionerer for en ny verdensorden. Arbeidsgivere kan være arbeidernes utbyttere, eller de kan bygge et nytt samfunn sammen med arbeiderne.

Frank Buchman sa i 1938 at en forenet arbeiderbevegelse kan forene nasjonen, og at arbeiderbevegelsen ledet av Gud kan forene verden. I 1979 tror jeg det kan være passende å erstatte ordet arbeiderbevegelse med ordet industri.

... men hva skal vi frigjøres til?

«Den talen burde inn i alle europeiske skolebøker,» kommenterte en tysk parlamentariker.

I talen sa hun blant annet: «Det viktigste er spørsmålet om identitet. Vi kan ikke skape ett Europa uten det europeiske menneske. Fellesmarkedet har frembragt europeiske grønnsaker, smør, ost, kalver, ja til og med griser, men ingen europeiske mennesker. Det fantes slike europeiske mennesker i Middelalderen, under renessansen, i opplysningstiden, ja sogar i det 19. århundre. Vår oppgave er å frembringe slike mennesker igjen.»

Vi bringer et utdrag av «Freewoman», som ble omtalt slik i «Le Figaro»: «For Claire Evans Weiss er det mindre om å gjøre å frigjøre kvinnen fra visse tabu-førestillinger enn å frigjøre henne fra seg selv, mindre en søken etter selvrealisering enn det å ta sin del i å bygge et humant og medmenneskelig samfunn. Boka er verdt å leses med oppmerksomhet for kapitlet om lidelse alene. Det avslører hennes åndskvalitet og generøse hjertelag.»

*

Prinsippet om frihet fremkaller så dype følelser at ingen aksjoner som krever tilslutning fra hele folkegrupper blir satt i gang nå for tiden uten slagord om frihet. Til og med i borgerkriger forsvarer den ene parten friheten, mens den andre kjemper for frigjøring.

Kvinnebevegelsen er en del av dette mønstret. Slagordet «frigjøring» på mange språk står på bannerne som millioner av kvinner har begynt å marsjere etter, og samle seg bak.

Spør du lederen for disse bevegelsene hva de ønsker å frigjøre sine medsøstre fra, står de aldri fast. Listen er lang og variert: fra sex-diskriminering, fra mannsdominering, fra økonomisk utbytting, fra slaveri under fordommer, fra barnefødslenes slaveri, fra husarbeidets ensformighet, og så videre.

Veien til denne frigjøringen er grei: Du krever rettigheter. Retten til skilsmisse, til arbeid, til fri prevensjon og abort, til statslønn for husarbeid, til seksuell frihet, og så videre igjen.

Hva det skal frigjøres fra, er klart nok. Hva det skal frigjøres til, er mindre klart. Generelt er svaret: Til personlig vekst, til å kunne realisere seg selv, utvikle sine evner, utnytte sine ressurser. «Selvrealisering» er blitt tilværelsens mål for mange kvinner, først og fremst og kanskje utelukkende i Vesten. Dette burde ha resultert i en skapende eksplosjon, en glad oppblomstring av personligheter så varierte som floraen om våren. La oss være ærlige — er det skjedd? Ikke teoretisk, men i ansiktene omkring oss på gaten og i undergrunnen? En legevenn sa lett spøkende til meg: «Når et menneske er fem prosent selvsentret, er vedkommende ineffektiv, ved 15 prosent — ulykkelig, ved 85 prosent stenges det inne på psykiatrisk avdeling. Og nå vil noen ha oss til å tro at det å være selvsentret og gjøre hva en vil når en vil, skal føre menneskeheten et kjempeskritt fremover!»

Hva er så målet, hvis det ikke er dette? Hvordan

skal vi finne det? Og hvordan skal vi komme dit?

En gang i Nord-Frankrike hørte jeg en professor tale ved et møte for universitetslærere og lektorer. I stedet for å ta for seg de alvorlige vanskelighetene landet gikk igjennom, ikke minst innen undervisningen, valgte han å tale om det å finne en retning. «Jeg vil fortelle dere om den mest verdifulle oppdagelsen jeg har gjort i mitt liv,» sa han. «Jeg pleide å undervise om dagen og studere om natten, ikke for å få en bedre jobb, men for å forsøke å finne denne hemmeligheten som jeg da ikke visste navnet på, men som kan kalles 'indre rettleidning'».

Han fortsatte: «Et kompass har en nål som alltid peker i samme retning, uansett hvordan du dreier kompasset, uansett hvor du plasserer det — om du så hiver det fra deg. Bildet er dekkende for oss, fordi det finnes et kompass inne i ethvert menneske. I det øyeblikk livet begynner, våkner retningsinstinktet.»

Da jeg selv begynte å gjøre bruk av denne indre kompassnålen på kvinnefrigjøringsområdet, var det en fascinerende og håpefull opplevelse. Jeg fikk en generell fornemmelse av høydedragene i landskapet, og hva som skjedde av positiv og negativ art omkring dem.

Det fikk meg til å fundere på om vi kunne begynne med å glemme oss selv og vår kamp for en feminin identitet, og i stedet bestemme hva vi ønsker å være fri til — et mål som ikke ville angå oss selv og våre begrensninger, men som i høy grad ville angå selvmotsigelsene i den verden vi lever i. Kunne vi bestemme oss for å bli fri til å skape et samfunn hvor ingen er redde, ingen hater, ingen karrer til seg fordi livet har mening og menneskene lever med tilfredse hjerter?

Hvis vi ønsker å frigjøres til det, blir listen over hva vi ønsker å frigjøres fra temmelig annerledes. Vi trenger å bli frigjort fra krav, fra sjalusi, fra viljen til nytelse eller makt, komfort eller kontroll. Vi trenger å miste vår frykt, vår bitterhet, vår trang til å rettferdiggjøre oss selv, våre bindende vaner, våre fordommer. Vi har behov for å bli frigjorte personligheter.

Må ikke forveksles med plikter

Vi kan kreve rettigheter. Men da blir den listen også satt på hodet. Vi trenger retten til ikke å såre tilbake når man blir såret, retten til å tjene, til å arbeide hardt, til ikke å vente belønning, retten til å gi med glede, til å ofre, og retten til en renhet som renser samfunnets sosiale legeme lik en strøm av rikt rødt blod.

Min liste av rettigheter kan lett bli forvekslet med plikter. Men intet ville være mere galt. Hvis disse kvalitetene ble pådyttet oss utenfra, kunne de bli til plikter. Men det å oppdage dem selv ved å følge et indre kompass, avslører at de i realiteten er helt grunnleggende rettigheter. De er nøkkelen til, og frukten av, sann frigjøring.

Beslutning - erfaring - lydighet

Fra det sveitsiske magasinet «Caux Information» har vi sakset nedenstående samtale med Henrik Schaeffer, som i mange år har vært en av de ansvarlige for den finansielle siden av MRAs arbeid i Sveits. Den omfatter ikke minst drift og vedlikehold av sentret i Caux, som besøkes av tusenvis av mennesker fra hele verden hvert år.

— Mange søker i dag etter en tro som ikke bare gir dem indre fred, men en hensikt med livet og en hjelp til å seire over sine svakheter. Hvordan fant du en tro?

— Jeg kan bare gi et personlig svar, for alt som har med tro å gjøre, er så fantastisk variert. Jeg var en som søkte, og vil nok fortsette å være det hele livet. Troen utviklet seg fra tre elementer: Beslutning, erfaring, lydighet. I teorien er kanskje disse tre elementene fint adskilte, men i praksis glir de vanligvis over i hverandre.

Jeg ble stimulert til å ta en beslutning gjennom en samtale med en bekjent. Han forklarte at det er en levende Gud, som det er mulig å ha et personlig forhold til. Jeg bestemte meg for at dersom Gud eksisterer, ville ikke jeg hindre ham fra å komme inn i mitt liv.

Betingelseløst

Denne beslutningen ledet senere til opplevelsen av at det finnes noe som ikke kan bevises men som kan erfares: En Gud som taler, som utretter for meg og i meg noe jeg ikke klarer i min egen kraft.

Lydighet er det tredje element. Da jeg begynte å være lydig mot den indre stemmen, oppdaget jeg at denne til nå ukjente Gud har en plan for meg som jeg ikke bare kan skimte nå og da, men skulle følge betingelseløst. Denne lydigheten inkluderer alle områder i livet. For meg innebærer det mye mer enn å følge et spill som Gud setter opp, så å si. Det innebærer å være konstant rede til nye faser i mitt liv, til forandring og en ny start. Det betyr igjen og igjen å stille spørsmålstegn ved min egen stilling, mine mål og min levemåte, alt jeg er, har og tror jeg vet.

— Kan du gi eksempler?

— Et eksempel var min beslutning om å gi opp min karriere i industrien for å arbeide ved Frank Buchmans side uten materiell sikkerhet. Dermed utsatte jeg meg for å bli misforstått av de fleste av mine slektninger og venner og bli sett på som det sorte får. Jeg vokste nemlig opp i et miljø hvor materiell sikkerhet og velstand ble tatt for gitt.

— Hva betyr det for deg å være en kristen?

— For meg idag betyr det fremfor alt å være, heller enn å gjøre. En del av dette å være vil si å akseptere alle sider ved ens egen natur, også den

mørke siden. Bare når jeg vet at jeg selv kunne ha gjort det andre sitter i fengsel for, forsvinner min overlegenhet. Jeg behøver ikke å snakke om det. De rundt meg føler det, hvis det er ekte. Denne realistiske selv-forståelsen ble mulig gjennom erfaring av Guds ånds nærvær, som tilgir og helbreder.

— Hva er det som setter troen i fare, etter din mening?

— En stor fare er når jeg innbiller meg at jeg har tilegnet meg den endelige sannhet. Da blir jeg overfladisk. Troen blir en rutine som ikke lenger primært er søkende, den blir ikke fornyet.

Jeg ser en annen fare i å sette grenser for Gud og for meg selv. Vanligvis vet jeg nøyaktig hva jeg burde gjøre, men så kommer fristelsen til å holde tilbake, og styre unna. Dette har jeg opplevet igjen og igjen når det var spørsmål om å dele med andre noe av det lille jeg har av materielle goder. Men heldigvis har jeg vunnet igjennom til å ta de skrittene.

— Hva styrker troen?

— Troen må selvsagt stadig næres og fordypes. Jeg finner at Bibelen er grunnlaget for det. Indre og ytre konflikter fører også til ny erkjennelse. Det har vært kriser som har hjulpet til å styrke min tro, når jeg bare ikke har unngått dem. Mennesker har også hjulpet meg. De har stilt spørsmål som har tvunget meg til å arbeide med ting jeg ikke hadde tenkt skikkelig igjennom. Samtidig er det viktig at jeg alltid selv finner fram og tar stilling.

— Hva er de mest inspirerende opplevelser du har hatt?

— Jeg er blitt veldig oppmuntret når folk som jeg knapt kan huske, kommer og sier: «Samtalen vår den gangen hadde avgjørende betydning for meg.» Da vet jeg at det ikke var min innvirkning men Kristi tilstedeværelse som utrettet noe. Et liv som på den måten er nært knyttet til andres skjebne, seier, nederlag og vekst, er rikt og meningsfylt.

Uten smerte ingen vekst

— Har det vært smertefulle opplevelser?

— Det er alltid vondt å måtte innrømme at jeg har vært blind eller overfladisk i mitt arbeide med mennesker, og derfor har vurdert dem feil og ikke vært i stand til å hjelpe dem. Men slike opplevelser har sine positive sider hvis jeg dermed kommer frem til bedre innsikt i meg selv og andre. Uten smerte er det ingen indre vekst, ingen fordypelse av troen.

— Hva betyr Bibelen, bønn og stillhet for deg i alt dette?

— Alt hører sammen, former et hele. Akkurat som kraftstasjonen er nødvendig for å skaffe lys og strøm, er disse kildene nødvendige for utformingen av ens liv fra dag til dag. Det mangler aldri muligheter til å gi videre av rikdommene som gis på den måten.

Nysgjerrigheten vant

Jeg hadde hørt mye om Caux og var både skeptisk og nysgjerrig. Nysgjerrigheten vant.

Emnet for konferansen jeg tok del i, var «Moralsk Opprustning — teori og praksis». Praksisen fikk vi ved å jobbe sammen, og teorien fikk jeg servert på en spesiell måte, ved at folk fortalte meg hva de selv hadde erfart. Det hadde stor betydning for meg, og jeg kunne ikke annet enn tro på det som ble sagt! Jeg skulle gjerne ha brukt flere uker på å prate med hver av dem jeg ble kjent med.

Stille stund

Jeg ankom fredelig og rolig og trodde at jeg skulle bo alene på et rom, men oppdaget at det også var en engelsk gutt der. Den første morgenen ringte vekkerklokka kl. 06.00. Det likte jeg ikke så godt, og prøvde å sove videre. Han var imidlertid tydeligvis like trøtt som jeg, men han gjennomførte sin stille stund. Etterhvert kom jeg derfor til at jeg også skulle forsøke. Eksperimentet overbeviste meg om at dette med stille stund er helt riktig for meg. Jeg er vokset opp i en kristen familie, og tok et personlig kristent standpunkt for seks år siden. Men ved hjelp av stille stund fikk jeg bygget min kristendom på

Finsk i Caux ...

Forts. fra side 1

miss i politikken. Men man må stadig spørre seg selv om man gjør det på grunn av svakhet. Det er to måter å unngå urent farvann på: Den ene er at man klart og tydelig sier ifra at man ikke kan gå på kompromiss. Det resulterer vanligvis i at man blir ensom og mister all innflytelse på politikken. Den andre måten er å klargjøre for mine kolleger akkurat hva jeg mener, uten å gå ut fra at deres motiver er tvilsomme. Da kan vi snakke med hverandre som mennesker som alle er blitt innvalgt fordi vi ønsker å gjøre noe for landet — uten å være ledet av selvishet, politiske karrierehensyn eller bare partiinteresse.»

Sammen med Impiös kom Mikko Asunta, en eldre finsk politiker som forlot Riksdagen i vår etter nesten 20 år som riksdagsmann. Han fortalte at det var i Caux for 20 år siden at hans politiske karriere begynte for alvor. «Jeg hadde ofte følt meg underlegen fordi jeg er jordbruker med folkeskoleutdannelse, mens mange av mine kolleger er akademikere. Her ble jeg kvitt mindreverdighetsfølelsen.» Assunta ble til slutt gruppeordfører for Samlingspartiets riksdagsgruppe. I Caux i sommer sa han: «Jeg kom hit med problemer som virket enorme. Men når jeg sammenligner dem med alt det andre har å streve med, krymper de til myggs størrelse. Den tredje verden er kommet meg meget nær her.»

Diplomingeniør Paul Gundersen, en industrimann fra Helsinki, kom inn på Nordens oppgave i sin tale:

Forgjeves prøvde jeg å sove videre.

mer solid basis og merket at jeg fikk en meget nærmere kontakt med Gud. Det var ikke lenger noe diffust: meg her nede og Gud der oppe, men en helt personlig kontakt.

Det har også hjulpet meg i helt praktiske ting etterat jeg kom hjem, ved at det har satt meg i stand til å finne en konkret dagsplan. Jeg var i tvil om hvordan det skulle gå med studiene i høst, for pensum er så utvidet. Og jeg fattet ikke hvordan jeg f. eks. skulle få tid til bibel-lesning. Men det er tvert i mot blitt tid til mer bibel-lesning enn før. Den daglige stille stund har også hjulpet meg til å ordne opp i forhold til mennesker som jeg har vært litt på kant med. Det har rett og slett hjulpet meg til å kaste masken. Vi setter alle gjerne opp en maske som er fastere enn det som befinner seg bak masken!

Trond Solvang.

«Vi er opptatt av mange spørsmål som får mye publisitet, men vi glemmer resten av verden. Hva er det som kan engasjere folk i våre land — ungdommen, politikerne, de som arbeider i industrien? Etter hvert er jeg kommet frem til at det ikke finnes noe spørsmål innen våre lands grenser som kan gjøre det. Ingenting virkelig genuint. Slik kom jeg til å tenke på vår oppgave i verden.

Jeg tror at den oppgaven som burde engasjere oss i Skandinavia — og i Skandinavia inkluderer jeg helt og fullt Finnland — er å bygge en global moralsk og åndelig infrastruktur i verden. Den skulle bestå av menn og kvinner som har bestemt seg for å bli kanaler for Guds plan i de spørsmål som verdens nasjoner nå må ta stilling til.

En ny økonomisk verdensorden er en av hovedspørsmålene i verden. Mange problemer, politiske og andre, er sekundære. Denne overbevisningen baseres på observasjoner jeg har gjort under reiser på forskjellige kontinenter, spesielt Afrika og Asia, i de senere år. Den nye økonomiske verdensorden er allerede på vei. Det eneste spørsmål for oss er: Vil den bli motivert av kameratskap og samarbeid, eller av hevnlyst og bitterhet?

På en eller annen måte må den nye økonomiske verdensorden støttes av en slags infrastruktur av mennesker som stiller sine liv til Guds disposisjon. Dette er en av oppgavene, kanskje den største oppgaven, som våre nordiske land kunne engasjere seg i de kommende årene. Det ville fange ungdommens fantasi og bryte gjennom tåken vi har levet i så lenge.

B. J.

Kort nytt

KARDINAL

Kardinal König, erkebiskopen av Wien, talte i Caux i begynnelsen av september. König var selv en av de fremste kandidater til pave stolen, og sies å ha kjempet hardt for at den nåværende pave ble valgt. Han er bl. a. ansvarlig for den katolske kirkes forhold til den kommunistiske verden. I Caux sa han: «Som biskop og den ansvarlige for kirken i Wien, trenger jeg også å forandre mitt liv. Den beste måten å gjøre det på, er å lytte til hva andre har å fortelle og se eksempler på hvordan de er blitt annerledes. Det er inspirerende.

Jeg vil gjerne si til dere alle: Gi ikke opp, uansett hvilke problemer dere står overfor, for vi trenger Caux mer enn mange institusjoner i verden. Vi trenger en moralsk og åndelig infrastruktur, og det må vi alle ta alvorlig i vårt personlige liv og i forholdet til dem vi arbeider sammen med.»

BRITISKE ARBEIDERE

En gruppe på 40 fra forskjellige britiske fagforeninger kom til Caux fjorten dager i august. «Vi ønsker å samarbeide med våre europeiske venner om problemene i Europa og verden forøvrig,» sa Jack Carroll fra Transportarbeiderforbundet i Bristol havn. De 40 britene traff ikke bare europeere, men hele verden i Caux: Afrika, Midt-Østen, en rekke asiatiske land, USA og Canada, EF-landene, Brasil, Chile og Australia var representert.

Bill Taylor fra Britisk Leyland fortalte konferansen at han planlegger en reise til India med en delegasjon fra Storbritannia for å se på hvordan forholdene i indisk industri kan påvirkes gjennom samarbeid i Moralsk Opprustnings ånd.

Flere av tilhørerne ønsket å bidra økonomisk til India-reisen, blant dem en gruppe unge funksjonshemmede fra Malta. Pengene var tjent på et salg av håndarbeider før de reiste til Caux.

ETNISKE FORSKJELLER, EN KILDE TIL RIKDOM

Den mest folkerike og ressurssterke nasjon i det svarte Afrika er nettopp vendt tilbake til en demokratisk styreform etter 13 års militærregime. Den 1. oktober inntok Nigerias nye føderale regjering sine kontorer, under ledelse av president Alhaji Shagari.

17 nigerianere var i Caux i løpet av sommeren 1979. Folk fra forretningslivet og statsadministrasjonen, akademikere og studenter kom for å yte sitt til konferansen og ta med seg tilbake nyttige impulser ved overgangen til en ny konstitusjon.

En foreleser ved et lærer-college i Abraha, John Ifoghale Amata, fortalte om det nylig avholdte valget: I et landet med 350 forskjellige språk og dialekter og fem politiske partier ble seierherren «det partiet som klarte å få majoriteten av landets forskjellige etniske grupper til å samarbeide.»

«Vi er i ferd med å oppdage at den etniske variasjonen i Nigeria kan være en kilde til felles styrke og fordeler, heller enn til konflikt,» sa han. «Min overbevisning er at dette kan bli tilfellet i Afrika

En ny fremtid for Zimbabwe

Krigen og den politiske situasjonen i Zimbabwe-Rhodesia fortøner seg for mange mennesker som en nærmest uløselig konflikt. De langtrukne forhandlingene i London, som når dette skrives går inn i sin 7. uke, viser også hvor vanskelig det er å tilfredsstille grupper som står så langt fra hverandre som Smiths hvite mindretall og Mugabes geriljatropper. Like fullt er det en slik løsning den britiske regjeringen — støttet av frontlinjestatene — nå arbeider på.

Uansett hvilken form avtalen får, vil det i årene fremover bli nødvendig med et aktivt arbeid for å skape virkelig fred i Zimbabwe. En viktig oppgave for en ny regjering blir rehabiliteringen av titusener av unge geriljasoldater, som i flere år har levet i bushen og har lært å hate. Disse vil trenge arbeid, utdanning og hjem. Fremfor alt trenger de å føle at det er bruk for dem i gjenreisningen av landet. Det finnes mennesker i Zimbabwe-Rhodesia som forstår disse behovene og tar skritt for å forberede fremtiden.

Full disposisjonsrett

To kvinner var nylig på et kort besøk i Oslo. Nancy Brereton er 65 år gammel. Som eneste barn av irske innvandrere er hun født og oppvokst i Rhodesia. 25 år gammel overtok hun en gård som faren hadde kjøpt. Til å begynne med var det bare et stykke udyrket land. Det har tatt henne og hennes afrikanske gårdsarbeidere mange års slit å gjøre gården til det den er idag, med melkekyr, griser, høns og jordbruk. For fem år siden besluttet hun å la gården gå til Moralsk Opprustning i Rhodesia. Hun hadde langt tid sett krisen komme og grublet over om hun selv kunne gjøre noe. Tanken kom at hun skulle gi gården fra seg slik at den kunne bli et senter der mennesker kunne trenes i en ny måte å leve og samarbeide på. I dag bygges gården ut til å bli et slikt treningssenter. Det blir arrangert konferanser og weekendsamlinger med deltagere fra hele landet og Sør-Afrika. Unge kommer og arbeider på gården i noen uker. Stedet ligger sentralt, midt i landet nær byen Gwelo. Den er også nær det geografiske midt-

som helhet. Rasemessige og kulturelle forskjeller kan bli en kilde til velsignelse i Afrika, og det er dette vi har forpliktet oss til.»

Amatas poeng ble understreket av tilstedeværelsen av tre fremstående nigerianere som utvekslet tanker om Nigerias fremtid under Caux-oppholdet. Det var muhammedaneren Hans Høyhet Emiren av Kano, som var i Caux for tredje gang, protestanten Otunba Tuya, tidligere leder for arbeidsgivernes konsultative råd i Nigeria, og høvding Adolphus Mba, sekretær for en katolsk legmannsorganisasjon.

De 17 nigerianerne vendte hjem til viktige oppgaver i et land med økende internasjonal betydning.

R. C.

punkt for en større sentralafrikansk region når grensene til nabolandene en dag åpnes. «Det viktigste for meg har vært å gi Gud full disposisjonsrett over gården,» sier Nancy Brereton. «Det har ikke vært lett, men jeg har tro på Zimbabwe. Jeg vil leve der de årene jeg har igjen, og jeg vil gjøre mitt for at landet får en fremtid.»

En forretningsmann i Bærum ble inspirert av Nancy Breretons visjon ha han hørte om dette for to år siden. Ved å mobilisere venner og forbindelser har han i tiden som er gått samlet inn nærmere 100.000,- kroner til prosjektet. Den første delen av disse pengene gikk til byggingen av nye boliger for gårdsarbeiderne.

Sammen med Nancy Brereton til Oslo kom Guenever Morton, 78 år. Hun reiste til Rhodesia fra Skottland første gang i 1954. Pengene sine brukte hun til å kjøpe et hus i Salisbury, som hun senere ga til Moralsk Opprustning. Hun selv og dette huset har siden stått i sentrum av arbeidet for en rettferdig løsning for landet. Utallige mennesker har i årenes løp vært gjester i huset. De har kommet til middager, filmforestillinger, samtaler. I femti-årenes Rhodesia var det nesten uhørt at svarte og hvite møttes på like fot. «Vi følte at vi gikk i spissen for et nytt sosialt liv i landet. Mange svarte fortalte meg etterpå at de aldri hadde trodd de skulle kunne sitte ned og snakke med hvite som likemenn. De hvite gjestene sa det samme,» fortalte Guenevere Morton.

Etter hvert som situasjonen i landet tilspisset seg, fikk hjemmet økende betydning. Fra januar 1977 kom fremstående hvite rhodesere og svarte nasjonalistledere sammen til flere private møter. Huset var også møtested for en gruppe mennesker av for-

skjellig bakgrunn som hver uke kom sammen for å forsøke å finne Guds vei ut av krisen. Beslutninger som ble truffet på disse møtene fikk ofte uanete følger. S. J.

Diriger Deres
import via

KRISTIANSAND

med sine gode
forbindelser fra
utlandet.

Vi tilbyr Dem
lagring, fortelling
og distribusjon.

KST Spedisjon A/S

Havnebygget,
Kristiansand.

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

90 år som spesialforretning
i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S.

Rådhusgt. 3, Oslo 1

FULL FRES

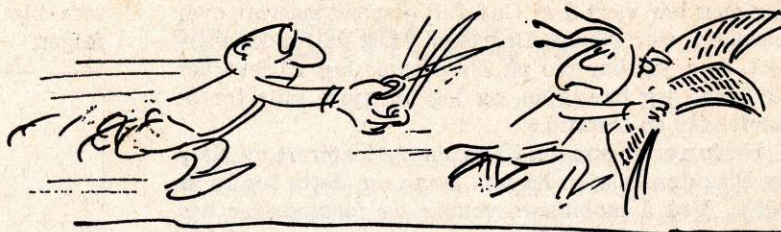
Forover eller bakover. Proff i hagen og på gården. Med Iseki kan du frese, hakke, radrense, slå gress, transportere, hyppe og frese snø.
... alt med samme maskin.

ISEKI
en maskin fra
REINHARDT

REINHARDT
Reinhardt Maskin A/S 4601 Kristiansand S.
Avdeling Oslo: Hvamveien 1, 2013 Skjetten

klippet

Hva er det så velgerne har protestert mot ved å sitte hjemme? Noe av skylden tror vi en kan skrive på selve valgkampen, hvor det i hvertfall på to felt ble skapt usikkerhet i store velgergrupper omkring Arbeiderpartiets holdning og standpunkt. Vi tenker her på holdningen til kristne verdier og standpunktene i skattespørsmålene. På disse, som på andre områder, er politisk tilslutning et spørsmål om tillit. Denne tilliten er det nå Arbeiderpartiets oppgave å bygge opp igjen.

Fra Arbeiderbladets leder, 19.9.79.

Kåre Kristiansen mener hovedtendensen ved dette valget er en opptatthet av materielle forhold, og at det også er utbredt blant kristne mennesker.

— Det er rett og slett ikke klima for våre saker. Et idéparti som profilerer seg på immaterielle verdier har ikke lett for å nå fram i en slik situasjon. Egentlig er det begrenset hva vi kan gjøre med det. Vi får følge vårt grunnsyn og forsøke å motivere kristne mennesker for en sosial-etisk tenkning på linje med oss, sier Kristiansen.

Vårt Land 19.9.79.

Vi må være bevisste i verdispørsmål. Kjempe for medmenneskelighet. Hittil har den ideologiske prinsippdebatt hovedsakelig dreid seg om de økonomiske maktforhold, demokratiseringsprosessen i næringslivet, kreftenes frie spill i forhold til offentlig styring. Jeg har savnet debatten om hvilket innhold vi vil gi livet vårt nå som vi har nådd så langt i den økonomiske utjamninga. Og jeg tror ikke jeg er så annerledes enn folk flest. Jeg tror folk flest savner solidaritet, nærhet, jeg blåser i om du kaller det myke verdier. Folk er ensomme.

Statsråd Sissel Rønbeck i intervju med Dagbladet 13.10.79.

Men det som ligger Mikkelt nærmest på hjertet er å fortelle hovedstadens trofaste at samenes hensikt ikke er å danne noen egen stat. —

Vi vil være norske, sier han. — Ja vi elsker dette landet . . . De som tror vi drømmer om en egen stat, diskriminerer oss allerede ved tanken. Gode mennesker tar ikke samer for å være dummere enn seg selv, og dumt ville det være av oss å skille sameland fra storsamfunnet og dere nordmenn. Vi har aldri snakket om et eget rike på Nordkalotten, og ikke drømmer vi om det heller.

Derfor alle dere som hører oss nå — stem i med et LEVE NORGE!

«Folkets Framtid» om Mikkelt Eiras kommentar gjennom mikrofonen foran Stortinget, etterat Regjeringen hadde gitt etter for samenes krav.

Bildet på skjermen av den brennende Vålerengen kirke fikk meg til å minnes et billedblad som Oxfordbevegelsen utga under siste krig. Sammen med andre fotografier fra krigens herjinger så vi også en del bilder av brennende kirker — med en kjempeoverskrift: «Svaret på brennende kirker er en kirke i brann.»

En kirke i brann . . . Ingen av oss må nedvurdere det stille arbeidet som blir utført av kirken og dens tjenere fra dag til dag . . . Men det var dette med kirker i brann.

Det er noe som heter rutine og tomt vanegjengeri. Slikt kan trenge seg inn selv i kirkens liv — de syv sendebrevene i annet og tredje kapittel i Åpenbaringsboken viser at dette ikke bare gjelder vår tid, men endog urkristendommen.

Ingvar Haddal, Vårt Land 20.9.79.

Ny Verden vil fremme: En åndelig og moralsk opprustning. Solidaritet mellom enkeltmennesker og nasjoner. En revolusjon under Jesu Kristi Kors, som vil omskape verden. Individets og samfunnets forandring. Absolutte moralnormer: ærlighet, renhet, uselvishet og kjærlighet.

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer med 11 nummer i året.

I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen - ansvarlig red.
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Keld Jørgensen (Danmark)

ABONNEMENTSPRIS for et år
Norge kr. 40,-
Danmark dkr. 32,-
Løssalg i Norge kr. 2,50

Redaksjonens adresse:
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2
Tlf. 02/44 64 78 — Postgiro 5 12 57 94

Danmark:
Postboks 312
1502 København V. Postgiro 18 51 51
Sverige:
Sveavägen 34, 6., 111 34 Stockholm
Tlf. 08/10 34 56

Trykkeri: Brødr. Tengs, Oslo

Utgiver: Stiftelsen Moralsk Opprustning
NY VERDEN